

ДІЛО

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41
Друкарні: 29-26
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Політичний виступ станіславівського владика в зеркалі польської преси.

Львів, 25. березня 1931.

Політичний виступ станіславівського владика в обговорюваному нами в попередніх числах „Пастирському Листі“ найшов, як ми це передбачували, роздобою ширій та небувало прихильний відгук у польській пресі. І хоч лист був адресований „до людей доброї волі“ передовсім серед українського громадянства і до того правдоподібно не тільки із станиславівської єпархії, то всеж, як досі видно, найшов він найбільше „людей доброї волі“ покищо серед поляків. Польська преса прийняла політичну програму владика радісно в обійми, витягнула з неї найцінніші для себе і найбільшій для поляків, відповідно приправила своїм сосом і почала ним бити по всіх, розуміється „непольських“, українців. Основні точки політичної програми владика поставила на почесне місце між власні програмові тези в справі розв'язки українського питання в межах Польщі.

Для нас, без сумніву, найцікавіші голоси львівської польської преси на цю тему, бож вони репрезентують прихильну оцінку місцевих, східно-галицьких поляків. Ось саме з цими голосами хочемо нині познайомити наш загал.

Львівська урядова „Газета Львівська“ з 24. березня приносить у справі „Пастирського Листа“ передову статтю під написом „Голос перестороги“. В основу статті лягла теза, що Польща все бажала налагодити польсько-українські взаємини і в тій цілі кількакратно виступала з відповідними пропозиціями. Однак цієї доброї волі польської сторони не хотіла зрозуміти українська сторона. Тому всі польські змагання в цьому напрямі були безуспішні. Вправді і серед українського громадянства були люди, які бажали налагодити відносини і які адали собі докладно справу з положення, то всеж вони не були в силі до нічого довести, бо уступали перед терором непримиримих шовіністичних елементів.

Найпопулярніші і найбільше заслужені українські діячі капітулювали перед тими „очайдухами“, боялись сказати голосно і публично те, з чого часто сповідалися в довірчому гурті, а саме: що уступчивість супроти розхристаного політичного радикалізму веде українське громадянство і цілу його будучину в пропасть.

Щодо на такому підкладі змальована у статті вага виступу станіславівського владика. Цей виступ є, на думку цього урядового шовініста, виваженням українців до того, „щоби протиставитись терорі і щоби почати річеву, будуючу працю, щоби творити позитивні морально-політичні цінності, замість дотеперішніх негативних і по суті анархічних“.

Підкреслюючи владу станіславівського владика, а якою він висловив свою політичну „віру“ у „Пастирському Листі“, автор кінчить статтю ось якими міркуваннями:

„Чи українці послушують цього виваження? Чи признають безуспішність своєї засадничої опозиції супроти держави, і згідно з власним інтересом, з власною кращою майбутністю зрозуміють, що без чинної зльовляности, без співпраці з польською суспільністю втратять усе, що досягнули в останніх десятиліттях? Сам достойний автор пастирського листа, адекватно, розуміє труднощі. І тому каже, що зміна на краще в справі часу, справу обов'язкових зусиль та праці, — овіної доброю волею. Анекуючи до тієї праці може рахувати на зльовляну співпрацю польської сторони“.

Як бачимо, то львівський офіціоз, арозумівши лист як офіртуру, на спрещовану щодо зльовляности пропозицію прийшов теж зі спрещованою офіртурою, бо з офіртурою „зльовляної співпраці“ над реалізацією програми повної зльовляности владик, не даючи зі свого боку ніяких конкретних обіцянок ні нахаки про те, від чого та співпраця зачнеться, чи, виключно тільки від вислукування польською стороною українських заваг зльовляности, чи може якими уступками в користь українців.

Орган львівських бебеків „Слово Польське“ з дня 26. березня, присвятив теж передову статтю виступові владика. Стаття має назву: „Ідеологія о. еп. Хоминича“. У статті автор з признанням підкреслює передовсім ту тезу єпископської політичної орієнтації, в якій говориться про цілковиту неадаптивність та невідготованість українців до власного державного життя, а далі ще й ту, що в інтересах українців є „сильна і забезпечена Польща“, яка боронилась Сх. Галичину від „хмари більшовиків“.

„Можна сказати, читаємо там, що еп. Хоминич — мутатіс мутантіс — в на своєму ґрунті хорунжим ідеології краківської школи, яка теж поручала зльовляність супроти заборчої держави і також хотіла ту державу бачити сильною, бо думала, що поляки, стративши власну державу наслідком внутрішньої анархії, неадаптивні до державного життя, і що в їх власному інтересі лежить, щоби навчитися передовсім слухати владу, хочби й чужої. Те саме каже о. еп. Хоминич: якщо українці в власній днині, наслідком внутрішньої немочі не вміють збудувати власної держави, то частина народу, що опинилась під польською владою, мусить ту владу, хоч вона чужа, признати і їй піддатися. Бо нема владі, яка не походила б від Бога (а як тоді справа стоїть для катола, єпископа з більшовицькою владою? Чи вона від Бога, чи від чорта? — Ред.), і тому, що слід зайняти становище, яке так-так уможливило українському народові його існування та розвиток“.

Зазначивши, що владика не зрікається власної державности, автор кінчить статтю такими висновками:

„Еп. Хоминич, осуджуючи протидержавне становище сепаратизму, не пропагує продержавної постави, що випливає з внутрішнього переконання і любові до Польщі, так як формує свої тези у відомій статті голова ББ Голушко, вимагаючи від українців, щоби стали на ґрунті інтегральної приваєжності Сх. Галичини (в ориг. Малопольські) до Польщі і в її величчі, щастю та силі бачили власне щастя і ціль. О. еп. Хоминич, проголошуючи гасло зльовляности, вважає й за конечну умовину чи засіб для осанження українцями власних, окремих цілей, ближче врем'я не означених. Аналізуючи таким чином преміси твердження еп. Хоминича, не хочемо цим ані на хвилю обмежити їх далекогозлого, позитивного значіння, а тільки поставити те значіння у належному світлі об'єктивної дійсності“.

Зі сказаного виходить, що хоч усе те і добре та позитивне, то всеж такі і цього для бебістів замало на те, щоби налагодити українсько-польські відносини в Польщі.

Позитивне становище до виступу станіславівського владика займає і орган львівських едиків „Курер Львовскі“. Він теж приніс у числі з 26. березня ц. р. передову статтю про „Пастирський Лист“. Стверджує, що „пастирський лист еп. Хоминича є першим від прилучення нашої дльовини до польської держави ствердженням з боку вишньої особистості, що русини (чи згідно з прийнятою о. єпископом, а популярною в руській суспільності, термінологією українці) повинні погодитися з фактом непосідання

Спробуйте щастя і складайте свої ошадности в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

на премійну вкладкову книжечку, де крім відсотків можете виграти ще премію за ошадність у висоті від зол. 25—300, залежно від висоти місячних вкладок ошадностей. Найнижча вкладка зол. 5—місячно.

власної державности і з приналежністю до Польщі“, автор статті пише:

„Не можна було сподіватися, щоби о. еп. Хоминич став на польському становищі або на становищі фантастів зі „Слова Польського“, які, заки почали повторяти молитву за павломаткою, як мусить її повторяти четверта бригада за першою, вважали русинів за етнічний відлім нашого народу. Тому-то еп. Хоминич заяв, як мусило бути, руське становище і сама з того становища, з імя добра свого народу висказав правду, якої його земляки або не хотіли видіти, або не важилися публично висловити... Еп. Хоминич висказав її по мужеськи і по християнськи... Найшов також гострі слова осуду для гайдамацької демагогії і для саботажної акції... Звернувся проти всякої ненависті і висунув гасло згідного співжиття між обома народами“.

Колиж при тій нагоді висунув і деякі заміти проти польської суспільности, то зі свого становища не міг інакше поступити. Особливо важним моментом у листі є пересторога перед протидержавною роботою. В листі виразно підкреслено, що український нарід повинен у своїх змаганнях спиратися на західну культуру, а її може йому дати тільки Польща. Зазначивши це, автор статті висуває таку тезу:

„Ми дійшли до точки, яка має вагу не тільки для русинів, але й для нас. Нашою історичною місією супроти територіальних меншостей на Сході є ширення західної культури. З тієї причини і з тисячних інших оглядів, що відносяться до нас, нашим обов'язком у державному житті є опиратися на західних зразках. Такі мислі для санації східні методи не відіграють ролі притягаючої сили, адатної сполити наших молодших братів органічно з польською державою. Якщо не дамо їм того, що їм від нас належить, то є західної культури, то вони будуть воліти пійти за східним товаром просто на схід — без нашого посередництва“.

В останніх словах про східні методи є без сумніву деяка доза слушности. Алеж для едиків ціла суть справи не в тому. Вони навіть цю нагоду використовують зручно тільки в опозиційних цілях. Бо на ділі вони все були за повною асиміляцією українців. Колиж тепер коріють своє становище до того, щоби українців — мовляв — тільки стояти органічно з Польщею, то цей метафоричний їх вислів знові покривається з побажаннями бебеків, видоленими недально у статті Голушка. Отже ціль одна, тільки засоби інші. А пастирський лист ставився владик використовувати вони на те, щоби довести, що мовляв, їх засоби, навіть на думку укр. владик, кращі від бебістичних.

— 0 —

Розправа проти б. посла Івана Ліщинського.

Дня 28. березня ц. р. відбувається перед судом окружним в Рівні карна розправа проти б. посла Івана Ліщинського, обжалованого з арт. 129. і 154. рос. карн. код. Цих злочинів має б. посол Ліщинський допуститися зм'єстом промови, виголошеної дня 13. квітня 1930 р., в селі Сінціх зодолубнівського повіту. Акт обвинувачення закладає в Ліщинському, що промова по-

го була підбурююча і вполювала в умах учасників готовість до замахів на устрій і цілість польської держави, м. ін. словами: „Польський уряд не українську кров, здирає з українців величезні податки, а в заміну за те не дає їм нічого“ і т. п.

Оборону посла Ліщинського обирає посол д-р Степан Білик.

Останнє слово до бюджету.

Промова посла Остапа Луцького, виголошена дня 21. березня н. р. на публічному засіданні союму при ІІІ. читанні бюджету.

Високий Союме! Кінчається бюджетова сесія, стоїмо перед остаточним ухваленням бюджету. Український Клуб чинив уже в генеральній дебати, яка його становище до бюджету. Вважаємо, що пропозиції бюджету взагалі не відповідають платині сиди населення і не стоїть у ніякому адекватному відношенню до живих господарських сил в країні. Він спеціально тяжить на українському населенні, бо ніяк не можемо не називати справедливо, що околиці, замішані більшістю українського населення, околиці найбільше світовою війною винищені з пригноблених економічних сил, які долають у нас до 8-ти мільйонів. Ці воєнства йдуть зі своїми економічними коштами та відсотками від старих податків на чолі всіх скарбових плат у Польщі (галас). Те саме діється нині з безпосередніми податками. На одного мешканця приходять у нас 25 зол., коли нині у промислових воєнствах 30 зол. Ця система виконання тих податкових законів паде особливим тягарем на українське населення.

Як ті податки стягаються у нас, маю на це приклади. З огляду на величезну економічну біду, яка панує на східних і південно-східних землях, борються наше населення при допомозі організації хліборобських кооператив. Погляньмо, в який спосіб нищиться у нас ті кооперативи при стяганні податків! У багатьох кооперативах маємо тридцять кілька різних кооператив. У приписаному річниці вони складають звітання про свій дохід і пропонує білятися і звітати за загальних зборів, які ці біляся затвердили, та пропонує на жалання скарбових плат у приписаному річниці всі свої книги, щоб доказати, який був справжній дохід з тих кооператив у минулому році. Книжки лежать два місяці в уряді і що акції діється? Скарбовий уряд вважає, що воєтати не дістав усіх інформацій та визначає для всіх кооператив дохідний податок цілком довільно. Спершу устійкою прибутку, в той спосіб, що хоча вони — понад усіх сумнівів стверджені — були фактично такі, що ніяка кооператива не була оподаткована, то проте уряд зовсім довільно визначає їм їхні прибутки та обтяжує їх податками у висоті понад 10.000 зол. Крім цього покарано ті кооперативи ще в спеціальній карі, за те, що буди то скарбовий уряд не отримав ще всіх вияснень, яких ніколи не ждав, у висоті 2.500 зол. Такий податок на ті кооперативи і та нічим не

умотивована кара є рівнозначні з їх фізичним знищенням.

Таких фактів я міг би навести більше. Це не якийсь один виключений приклад, це систематичне нищення героїської праці народу, який остаточно хоче власними силами оборонитися перед тою жахливою нуждою. Винищено проти нас у цьому часі заклад, що воєною з державними монополіями, тому, що організуємо протинакопленням абетиненцію. Але з другого боку, коли ціла наша кооперація старалася дістати концесії, хоч би нині, тільки на дрібну прожарку тютюну, то в ті нечисленні концесії, які ми отримали, масово в останньому часі відбирають нам. Такаса, коли річ йде про концесії на туртову прожарку соли, які мають тепер заступити свадли соли, то впливові чинники і власті заявляють нам, що прийшов момент відібрати українській кооперації, яка завсіди всі умови у зв'язку з дотеперішніми концесіями виконувала без закладу, — і тих кілька туртівень та на будуче не давати їм в ніякому випадку концесії на склад соли (переривання)... Але тютюну вам не відібрав і в той спосіб податків на вас не накладають. Ніде у вас нема таких випадків, які діються у нас масово на Поліссі і Волині, що не можна відбутися зборів кооператив без спеціального дозволу, що не можна перевести загальних зборів ані уладити відтиту, бо завсіди пайдуться якісь причини, які до цього не допустять. Деякі державні підприємства, щодо яких ми зрештою згідні в тому, щоб їх не розбудовувати, ліквідуються на нашій території, нині саліни. Наше населення, чи то верстви робітничі зайняті у тих салінах, чи то люди, що користають зі саліни, свільно занепокоєні розпочатком і заповідненою дальшою ліквідацією саліни...

Маршал (перериває): „Пан посол занадто відбігає від теми від поправок-свадлу.“

Пос. Луцький: Становище поодиноких членів до бюджету залежне також і від господарських і від політичних моментів, бо бюджет є найважливішим інструментом державної політики.

З огляду на те, що політична лінія, яка закінчилася великою трагедією на наших землях, т. зв. пацифікацією, ведена в дальшу в іншій формі, а саме у формі масового розв'язування українських товариств з огляду на те, що владі в цілій тій політиці нічого не змінилося, що маємо нині повіти, в яких в останніх часах масово розв'язуються ці товариства. Інколи по кількох тисячах товариств за одним махом: як такий з мериторичних оглядів, що цей бюджет не стоїть у ніякому адекватному відношенню до господарських сил населення. — не можемо згодитися на пропозиції нам бюджет. Уряд, на жаль, досі не хоче зійти з дороги дотеперішньої по-

Odol

незрівняна вода до уст

літки супроти нас, в якій ми старалися усіми способами його авести, — тому наш Клуб займає до бюджету таке становище, що ані за бюджет, ані за політику, з бюджетом зв'язану, не може нести ніякої відповідальності. Перестерігаємо перед дальшим веденням тої політики, тому, що наслідки того всього, що нині діється, будуть такі, що заявляємо вже тепер, що не можемо взяти за те відповідальності.

З польської преси.

Молодечі викиляси старого „Часу“.

Вчора подали ми зразок тої енергії, яку проявляє краківський „Курерок“ у виконанні наказу згори про вироблення „атмосфери довіри і співпраці“ поміж польським і українським табором. „Курерок“ довго не морочив собі голову, як таку штудерну штуку втяти. Просто перечеркнув всіх українців, а ті мізерні рештки, які після тої куреркової масакри залишилися, назвав гайдамаками чистокровного німецького походження, які дихають „на кресах“ імпортованим берлінським повітрям. У висновках подав поради, як найлегше тих гайдамацьких нащадків позбутися.

Але на таке становище може дозволити собі лише „Курерок“, який має у своїй редакції аж двох санацийних послів. Старенький „Час“, хоча теж санацийний, мусів уже виступати скромніше і делікатніше. Все таки і він, як дисциплінований член санацийного табору, не міг не взяти солідарної участі у тому поході, який повелі і краківський „Курерок“ і львівське „Слово Польське“ — проти заст. голови ББ. і голови соймової групи санацийних парламентарів, п. Тадея Голука. І справді: реферуючи відому статтю п. Голука з „Газети Польської“ краківський „Час“ дозволив і собі так спрепарувати освітлення тої статті, такими заосмотрив її коментарями, що фактично занедкував п. Голука не менше документно, ніж два інші згадані його комбатанти.

Передовсім „Час“ категорично відкинув українську національну термінологію, з апетітністю, питомою людям, хворим на старечу немін, уживаючи терміну „руські“ і „русини“. Опісля дав доказ такої зорієнтованості у нинішніх українських відносинах, як напр. у відносинах з улюбленими чи кайфами (вибачайте: про ці екзотичні

Фейлетон „ЛІДА“ 3 ДНЯ 27. БЕРЕЗНЯ 1931.

МИХАЙЛО ДРАГАН.

Мистецька творчість П. Холодного.

(З нагоди посмертної виставки.)

Коли відродження української літератури почалося уже при кінці XVIII. в. — то на полі українського мистецтва ще довго було тихо. Лише тут і там виростає одиниці, що не раз досить високо відбивались від рівня ремесла і звичайно відставали від рідного ґрунту, бо мистецькі потреби народу ще довгі часи задоволювало ремесло. Одиниці ті не були настільки сильні, щоб спрямувати розвиток українського мистецтва знову на шлях, яким воно йшло довгі віки і з якого вибили його обставини, що зруйнували українську державність, а впері з нею самостійну культурно-національну творчість народу.

Загубився зв'язок із світлинами традиціями українського мистецтва XVI. і XVII. віків і силою факту актуальні потреби мусіло заспокоювати ремесло, з вибагливими чужий імпорт. Щойно при кінці XIX. і на початку XX. в. з ростом української культури нарізла свідомість, що імпортоване мистецтво, хоч як високо воно й стоїло, в суті речі лишиться чужим культурним добром, зродженим не для своїх рідних потреб української культури. Чуже мистецтво при сприятливих умовах державної сили почало тяжіти на організмі молодого відродженого української культури, в якій зроджувалася шораз сильніше потреба висловитися також у мистецтві у власній формі, близькій вимогам тої культури.

Та тоді, як у нас був застій, світове мистецтво пішло стомиляськими кроками вперед і щоб

не лишитися позаду, треба було його здоганяти. І в новім українським мистецтві одна група мистців станула на становищі, що шкода трітати час на порпання в старовині, бо нові часи вимагають нових форм і та група пішла в ногу з європейським мистецтвом, переходячи апарі з ним усі бурхливі зміни боротьби за новітній мистецький вислів нових живих потреб.

Інша група поставилася компромісово до тих питань. Правда, треба було не лишитися позаду, але всі ті нові форми треба пустити через фільтр української мистецької традиції, щоб тим способом еволюційно влучити нові мистецькі надбання в організм української культури. До тих других належав і Петро Холодний.

Та погодити забути традиції з новими потребами і новими мистецькими формами це не така легка справа. І в творчості П. Холодного, яка йшла весь час у боротьбі за свій стиль і зміст, перемагала раз традиція, а другий новітній форма. Внаслідок того праці Холодного розпадаються на дві групи. Одні стоять у згоді з новими мистецькими напрямками, другі збудовані на підставі старої візантійсько-української традиції. І коли перші назагал розмірно небогато вносять нового до скарбниці української мистецької культури, — то другі це справді дуже вартісні спроби на шляху відродження українського мистецтва, а деякі з них як напр. „Ой у полі жито...“, „Капля Духовної Семінарії“, „Гріб Господній“ та кілька вітражів, це просто незрівняні речі.

Називаю їх спроби, бо питання форм українського мистецтва ще довго буде відкритим. Неодна проба ще мусить бути зроблена, щоб українське мистецтво здобуло самостійний вислів свого нового мистецького світогляду, який покищо може навіть ще не існує.

Ніхто сказати не може, що шлях П. Холодного не саме той шлях, на який неминує му-

сять ступити всі, — але праці Холодного допоможуть кожному, хто буде боротися за самостійний вислів українського мистецтва, здобувати шораз більше певніші напрями в праці. Кожний слідуєчий мистець не буде ходити в темряві маніями, маючи в тому напрямі опору в сильній спробі П. Холодного.

І чи він признаємо, чи не признаємо рачію тому повороту мистців до минулого, — то все таки з творів П. Холодного ніе на нас не мертвою копією пережитих мистецьких категорій, а справжнім новочасним духом у синтетичній формі старих українських традицій і нових змагань. У пошукуванні затраченої мистецької душі народу П. Холодний знав визначне місце, бо ступив на той шлях зовсім оригінально. Спроби Модеста Сосенки були йому невідомі. Шлях, на який він ступив уважав за єдиний, „щоб зробити ту роботу, яку провадили всі попередні покоління, а власне передати свою добу через свою душу, а зробити так, щоб — як і в них — зоставав зв'язок між сучасним і попередніми часами, коли пророблено гігантську роботу і пророблено добре.“

Тепер у час політичного відродження нації, у час, коли західне мистецтво вже не має такої експансії і само шукає свіжої крові для дальшого розвитку й охоче бере її з Сходу, — ми властиво не маємо іншого, кращого виходу, як іти дорогою, по якій вже йшли раніше.

Це слова самого П. Холодного в „XXV. літню Національного Музею“ („Відповідь на запит“).

Отже не диво, що Нац. Музей зі своїми іконними скарбами відіграв у творчості П. Холодного величезну роль. Всі свої мистецькі креслі для календі Духовної Семінарії та Волинської церкви, опер він на докладних і довгих студіях у музею.

(Докончення буде)

племени у редакції „Часу“ може є крадія знань, бо вона, як відомо, має за співробітників учених професорів від усього екзотичного. Передовик „Часу“ не уявляє собі напр., що поміж нинішніми часами й тими, в яких він міг стрічати українських провідників в кулоарах віденського парламенту, зайшли якінебудь зміни. Закладаючи українцям брак „змісту реальності“ — сам проявляє той зміст у сміхотворний спосіб.

„Хто знає ментальність українських („руських“ — Ред.) політиків старого покоління, які є діяльні у Сх. Галичині (?!) — Ред.), мусить знати, що їм зовсім не достало змісту дійсності, що вони керуються завжди ще утопічними ідеями про якусь самостійну Галичину і що у відношенні до поляків не розуміють нічого, крім ненависті. З людьми так настроєними, які на перемену оглядаються то на Берлін то на Москву (?), порозуміння неможливе. І ціле то покоління, виховане ще в австрійському періоді, якого велика частина перебуває арештою на еміграції (?!) — мусить цілком зійти з поля, щоб польсько-руська угода могла стати реальним поняттям...”

Описав обурюється на „відкинування себе до Лиги Націй, бо воно ділає на польське громадянство, як провокація...”

— Взагалі цікавий той „Час“. Помістив, було, на передовому місці гарні і розумні статті А. Бохенського, на те, щоб негайно потім його адезавувати, займаючи до проблеми польсько-українських взаємин цілком протилежне становище, похваляючи „нацифікацію“ і т. д. Це не перешкоджувало „Часові“ за якийсь час знову видрукувати дві статті того ж п. А. Бохенського, — що правда цим разом вже лише як дискусійні, — та короткі після того повернути на свої „старі позиції“. Виходить, що бувають у „Часі“ якісь „люцида інтервалу“, блискавки від часу до часу якесь краща думка, але це діється рідко та триває одну мить. Кажуть, що це тому, щоб „занадто“ не різнитися від свого сусіда, „Курерка“, який — мовляв, — знає краще, як у варшавській траві пишати. Справді дуже прикра і незавидна ролля стоять все під загрозою здистансування „Курерком“. Але не вже взагалі хтонебудь може цьому останньому дотримати кроку?!

— 0 —

З уваги на те, що всі делегати дістали задалегідь друковане повідомлення з діяльності Т-ва, з яким мали нагоду познайомитись, проф. Даниш поставив внесення, аби відразу вислухати повідомлення Контрольної Комісії. Після прийняття цього внесення пропозиція повідомлення Контрольної Комісії Інса. Стержик, що поставив внесення, аби Заг. Збори прийняли рахунок за закриття Т-ва за рр. 1928—1929 і 1929—1930.

З черги п. Лев Ясінчук виступив реферат про 50-ліття „Рідної Школи“. Реферат цей, оброблений і щодо змісту і щодо форми дуже добре, зробив на слухачів помітне враження. Думавмо, що цей реферат поживиться друком, тому змісту його не подаємо.

Після прийняття до відома повідомлення верифікаційної комісії Збори приступили до дискусії над повідомленням з діяльності Т-ва. В цій дискусії, що в загальному була наскрізь різна, промовляло кільканадцять делегатів, які порушили багато актуальних справ. Тут відмітимо виступ представника студентства п. Біляка, д-ра Макарушки, п. Волошика, студ. Витвицького, п. Герасимовича, п. Павликовської, п. Ціпановської, проф. Бурка, сел. Вахуловича, проф. Гриневецького, проф. Цісика, п. Березовського, сел. Струтинського, дир. Воробця, п. Олексина, о. Ганаса, проф. Демчука, д-ра Степана Булака, п. Федорчакової, студ. Янова, інж. Дутки й ін. Поодинокі промови багато уваги присвятили незвичному положенню рідношкільного учительства і потреби унормування його службових відносин, справі дошкільного виховання, справі придбання фондів на розбудову Т-ва, справі гідного відвідування ювілею Т-ва і т. д. Деякі промови (сел. Вахулович з Чернівців, студ. Витвицький і студ. Янів) виступали менше або більше різко проти відомого становища еп. Хомишина, яке він займає супроти „Р. Школи“. Деякі знов, як о. Ганаса, інж. Дутка, старалися те становище виправдати. В цій справі (як і в інших) задав висвітлення голова Т-ва дир. Кокоруд, яке Збори прийняли до відома.

В часі дискусії на внесення п. Л. Ясінчука Збори вибрали резолюційну комісію у складі пп.: Юцишина, Герасимовича, Струтинського, Витвицького і Бурка, на те, щоб вона впорядкувала і приготувала до ухвали всі поставлені резолюції.

Після ухвалення абсолютної уступаючи Головної Раді приступили Збори до вибору нової Управи Т-ва. На внесення комісії-матки,

Ювілейний Зїзд „Рідної Школи“.

Отворення Зборів. — Дві важні справи. — Абсолюторії. — Вибір нової Управи.

Львів, 25. березня 1931.

Звичайний Загальний Зїзд „Рідної Школи“ з 50-ліття її оснування відбувся нині, 25. березня, в салі Ремісничої Палати при участі 167 умандатованих делегатів Кругів з цілого краю. Поватим явилось багато гостей, які зайняли місця на галерії. За президіальним столом зайняли місця: голова Т-ва дир. Ілля Кокоруда, заст. голови о. мітрат Базаук і секретар Т-ва д-р М. Кововалець. При окремому столі зайняли місця представники української преси. При іншому, меншому — два представники влади.

Отворив Збори святочною промовою голова Т-ва дир. І. Кокоруда, що повитав присутніх, а описав агадав теплими словами тих визначніших рідношкільних діячів, що померли від часу попередніх Загальних Зборів по нинішній день. Цієї часті промови присутні вислухали стоячи. Потім голова покликав на секретарів пп. Ставлячого Степана, Паладійчука Романа і Мащак Олександра.

Після того голова Т-ва спинився дещо ширше на двох справах, які він уважав за вказане спеціально піднести. Перша справа — це вага рідної школи у вихованні молодого покоління, до чого треба не тільки великої ідейності й активності нашого громадянства, але й немалої його жертвенності. В цьому році, що є для „Р. Ш.“ роком ювілейним, слід усім піддержати „Р. Ш.“ якнайінтенсивніше, бо — поминувши всі інші її завдання — треба зібрати ювілейний фонд на будову промислової школи у Львові. Друга справа, порушена головою, дотичилась Кругів „Р. Ш.“, які в цьому році слід оснувати в кожній нашій громаді. Круги поширять

Реферат Л. Ясінчука. — Дискусія. — Ухвалення Ухвалення резолюцій. — Закінчення.

усюди ідеї „Р. Ш.“, зануалізують справу, придбають „Р. Ш.“ нових членів і збільшать жертвенність українського громадянства на потреби нашого шкільництва.

При кінці дир. Кокоруда зложив привітну подяку всім жертводавцям, зокремаж Митрополитову Ординаріатові, що в цьому році зложив ок. 40.000 зол. на „Р. Ш.“. В дальшому подякував рідношкільному учителству за його велику й ідейну працю, роземному судові під проволком д-ра К. Паньківського за засудження поладнання кількох справ і українській пресі за щирі підтримку.

Після того на внесення д-ра Ваня з Золочева Збори ухвалили передати привіт митр. Шептицькому й одинокому з живих членів основників Т-ва, о. Олександрові Стефановичеві. З цією метою вибрано делегацію у складі пп.: В. Пеленця, о. Навроцького і д-ра Ваня. Делегація ця, з уваги на надуго митрополита, зложила йому привітання письменно; а що в міжчасі о. Стефанович явився особисто на салі, то Збори повитали його бурхливими оплесками, при чому відповів промовою виступив голова Т-ва, на що відповів коротко о. Стефанович, бажаючи заслуженому Т-ву якнайкращого розвитку в майбутньому.

З черги вибрано комісію-матку у складі: о. д-р Юрик (Золочів), проф. Даниш (Станиславів), проф. Н. Гіряк (Тернопіль), М. Колодзінський (Львів), М. Струтинський (Львів), А. Домбровський (Львів), проф. С. Глушко (Рогатин). Одночасно Збори вибрали також верифікаційну комісію, до якої увійшли пп.: Воробець, Похмурський, Бас, Бартош і Витвицький.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 27. БЕРЕЗНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Поет американської самоошуки.

Лавреат Нобля Сінклер Льюїс.

Американська телеграфічна агенція пустила через море звістку: Теодор Драйзер ударив прилюдно у лице Сінклера Льюїса. Кандидат на нагороду Нобля вдарив свого суперника, нагородженого, — вчитель — учня, який в офіційній промові на стокогоській Академії дня 12. грудня 1930 р. сказав про Драйзера:

„Той письменник ходить власними шляхами і під цим оглядом перевищує всіх інших американських письменників. Загалом непримісний, часто поневірний, Драйзер покинув шлях вікторіанської говільсівської ідилії, стриманості й чепурності, що досі живе в американських головах, щоб прокладати шлях непокінченості й жгучій любові життя. Без його наперекір праці ніхто з нас, не зважився би, без риска не покласти за грати, змалювати життя в усій його красі та жаху...”

Політики між двома такими величинами може нагоду для фейлетону про Льюїса? Від місця питаю себе: „Кого може цікавити в нас лавреат Нобля, американська література, ще й невідомий Льюїс?“ Ні, таки може. Льюїс описує в своїх повістях неідеальний ідеал, про який мріємо роками, ми діти XX. віку: здоровий бізнес, власна дача, домашній комфорт, насолоди клубів, коктейлів і далеких подорожей. Отже писати про нього таки можна.

Минуло кілька місяців від призначення останньої нагороди Нобля за літературу. І цього року, як минулих, була вона несподіванкою. Лавреата Сінклера Льюїса змішувала преса з Антоном Сінклером — імя одного із прізвисьм другого.

Із Льюїса знали „Бєбіта“, і то тільки ті, що мали сміливість перебитися через таке томище. Інші його повісті почали шойно перекладати. Кілька місяців не є мало, щоб зїсти 12-томного Льюїса. Знаємо із його прилюдних признань, що він пише в усякій обстановці та порі, скрізь, де є тільки місце на каламар, папір і лікті. Цей журналістичний поспіх робить його повісті такі трохи за довгими для доби, в якій маємо так мало часу.

Сінклер Льюїс — людина молода, 42-літня — вишок між Ноблевими лавреатами. Американці замолоду роблять кар'єру; навіть, коли є письменниками заробляють сотні тисяч; наслідують пером швидкість своїх авт.

Киньмо оком на портрет лавреата; типовий американець: трохи спортсмен, трохи промисловець, трохи змучений комівояжер, з вигляду між 40 і 70 роком життя. Із довгим носом, лисавий, недбайливо одягнений, — з офіційною американською усмішкою, що подобає на гримасу. Син і внук сільських лікарів. Його життєпис — як він каже — „незамітний“. Послухайте, що значить це слово: школа з нормальним успіхом і нормальною програмою праці, до якої належить спорт (купіль, м'яч і гаківка в літі, лови на качки в осені, ховані й лешата в зимі). Та є вже й натики на майбутнього письменника — пристрасть до книжок (улюблені: Дікенс, Скот. Ірвінг).

У гімназії вже нахил до віршів: розкуйовдано-романтичних. Після університету в Ель їде до газети, відтак видає журнал і стає літературним дорадником видавців. Після цього спробує стати — портіером у великій готелі (перспектива кар'єри себто грошей!), але невдачна; по дорож до Панамі, де будують канал, — „зайцем“ (без білету). Півтора року в Каліфорнії за позичені гроші, над берегом моря. Перші статті в газетах у Сан-Франциско. Від 1910—15 видає у Нью Йорку; хоче добути гроші рекламною оголошеннями, а здобуває тільки жінку. З великими труднощами пише свої дві перші повісті „Наш пан Рен“ і „Сідамі сокола“.

Критика навіть не звернула на них уваги. Публика ще менше. Зате яксь від руки написана гумореска, до якої Льюїс сам нині не хоче признатися, дає йому гроші. Від 1915 — мандри: залізницею, авто, кораблем, пішки. Сінклер Льюїс має цю модерну недугу, спільну з великими відкривачками і нервовими жінками. За 11 і пів літ найдовше висидів на однім місці 9 місяців — у Лондоні. Америку зїздив здох і поперек авто. Європу знає від Севіла до Атен. А тепер мріє про Індію, Яву, Японію... Чому? Бо, як сам каже, він не має ніякої уяви і мусить невпинно розбуджувати її новими краєвидами та обличчями, зовнішніми спонуками.

Як на заможного американця, то не називається „пересічний“ життєпис. У нас такого обходився вважали би чудом природи й вибравцем долі.

І Сінклер є вибравцем долі; бо його не можна вважати чудом навіть в американській літературі. Тільки талант, без блисків великої індивідуальності. (Продовження буде.)

Між проданими предметами була порцелянова севська ваза, дарунок королеви Марії Антоніни для імператриці, кришталеві вази з монограмми й гобеліни з XVII віку.

— Є ще подонені з війни. До Різенгебірге, як повідомляв берлінська преса, вернувся в російського полону Карло Кнаппе. Він досі був на Сибірі, на каторжних роботах. Залишився там як військовий полонений і не мав змоги вернутися. Його два товариші лишилися там надалі. Він від них листи до рідні, але на кордоні відібрав йому їх.

— Святиня Ероса. Професорові американської школи Броніар удалося відкрити на західній стоні Акрополя підземні руїни якоїсь святині. Броніар твердить, що ця святиня присвячена Еросові. Коли скінчить розкопки, покаже це.

— Райнгардт їде до Москви. Під час свого побуту в Ризі, Райнгардт розмовляв із представниками радянського уряду на тему виступів свого театру в СРСР. Він має намір виставити в Москві в „Камернім театрі“ одну пєсу, та яку, досі невідомо. Контракт уже підписаний. Тепер Райнгардт ставить зовсім по новому в Стокгольмі „Орфея в пеклі“. Звідгіля їде в Ригу в „Лідиком“, а відтак до Москви.

— Шаслива мати. Одна еспанська селянка вродила цими днями відразу п'ятеро дітей. Три роки тому вона мала трійняки.

— Троцький був агентом австрійської поліції. Відомий російський історик і діяч Бурцев, який викрив провокаційну ролі Азефа і вніс справу Кутєпова, у розмові з редактором „Н. В. Журнало“ заявив, що має певні докази на те, що Лейба-Бронштайн Троцький, перебуваючи 1911—14 років на еміграції, був на услугах австрійської поліції. За роботу тайного агента, що інформувала австрійську владу про Росію, діставав місячно 300 корон та численні додатки. Так само Раковський був тоді австрійським тайним агентом для справ Балкану. Цю тайну мав виявити Григорій Алексієвський, який тоді мешкав у Відні разом з Троцьким, а тепер є його крайнім ворогом. Ця новинка появилася уже в цілій європейській пресі і цікаве, що на те сказав б. диктатор СРСР. Троцький.

3 театру.

„Молода Кров“ В. Винниченка в Луцьку.

15. березня ц. р. в Луцькому міському театрі була виставлена на дохід української ліквідації місцевим аматорським гуртком під режисурою б. директора державних театрів а. Орла й при участі його дружини артистки а. Орлової пєса В. Винниченка „Молода Кров“. З огляду як на саму пєсу, так і на небуденну постанову П. варто сказати про цю виставу трохи більше, ніж про звичайні аматорські вистави.

„Молода Кров“ не занадто сценічна пєса: бракує їй руху, якого вимагає сучасне сценічне мистецтво, а головне — ясної провідної ідеї. Цей брак причиняє немало клопоту режисерам. „Дворянська“ половина дієвих осіб — зрозуміла, типова, з ознаками деякої дегенерації, з своїми становними турботами, умовами життя (включно до півня, мук і псів), забобонами, почерковою „вірою в науку“ і значно глибшою — з знахорів (Морочинська). А друга половина — селяни? Кого вони мають „репрезентувати“ в дєсі — селянство взагалі? куркулів? чи просто віддам селянства, позбавлений всього святого, світлого? В першому випадку пєса булаб карикатурою на селянство. Між іншим ця карикатурність і стримує режисерів від виставлення цієї пєси. І напевно ніодні з них не відважились би виставити її для селян, щоб не образити їх.

В цій пєсі Винниченко з його соціальними поглядами побив самого себе: вивів на сцену все, що є найгіршого в селянстві і осмінив те, що ідеалізують навіть представники інтелігенції (поезія і краса побуту). В ній маємо: грабунок братом брата, захлапність, розпусту дівчат, шаптаж, пиянство, темряву, дикунство й хуліганство парубків.

Що-ж до постанови „Молодої Крови“ а. Орлом, то треба з приємністю відмітити велику працю й продуманість до дрібниць: знання артистами своїх ролей (звук взагалі для аматорів), декорация (можливі в наших умовах), реквізит, костюми (відповідні зміни в різних діях; дуже добрі національні, особливо жіночі). Одно хіба можна висловити побажання (всім режисерам і артистам взагалі): не робити без винятку з українських парубків — хуліганів, а дівчат — різких, злідливих істот, а з баб — відьм.

Театр був виповнений публікою майже до краю. Це свідчить, що добра, хочаб і аматорська гра може знайти в Луцьку ґрунт для існування постійного аматорського театру (12 вистав на рік щонайменше забезпечено). Чи не добре би було, якби так обидва наші драматичні гуртки об'єдналися в один? Треба налягати.

що наші старші громадяни, після цілковито владної вистави „Молодої Крови“ не будуть в майбутньому забувати за сцену, тим більше, що кіно, як помічається, починає передатися.

О. В.

3 судової салі.

ДРУГІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ ЗА ПІДПАЛІ.

Для 25. п. м. у процесі Святослава Рудого і його товаришів візнавав суддя з Бібрки Вітнер про спосіб переслухання підсудних. Цей свідок візнав, що підсудний Василік признався до всього без примусу і без підсудування йому думок чи провин. Василік признався, що належав до О. У. Н., але до підпалів признався тільки у поліції, а в суді відкликав це візнання, і говорив, що признався до підпалів лише зі страху перед побоями на поліції.

Підсудний М. Василік вияснює, що коли його цї суддя переслухав у Бібрі, то при тім був присутній той поліціант, який його найбільше бив (Павловський) і тому він боявся признавати, що його били, бо підозрівав, що його завернуть на поліцію.

Свід. суддя Вітнер доказує, що Василіка ніхто не міг бити, бо він не бачив жадних слідів побойв, а колиб був бачив, то був би вислав Василіка до лікарів і наказав слідство в тій справі. Суддя Вітнер не вірить, щоб поліціант міг когось бити, бо за те міг би втратити хліб.

Оборонець д-р Шугевич пригадує, що в Луцьку і в інших містах поліціанти били в'язнів, і не боялися того, що втратять хліб.

Свід. Сотер Островський, виводячи поліцію візнав, що він провадив слідство в справі підпалу в Баківцях. Підсудний Василік добровільно признався, що належить до О. У. Н., яка є подібна до У. В. О. та що до тієї організації втягнув його Книш і Рудий та якийсь Чорний. Василік подав поліції адресу Книша і Рудого, після чого їх арештовано. Чорний (Бараника) не вдалось найти. Рудий, намовляючи Василіка вступити до О. У. Н. говорив, що ця організація має на меті палити фільварки, щоб поляки втікли зі Сх. Галичини. Василік оповів також поліції, в якій спосіб вони підпалили стирги в Баківцях. Свідок твердить, що Василіка ніхто не бив і навіть пальцем не торкнув. Коли Василіка хотіли сконфронтувати з Рудим і Книшем, то Василік зі слівосами в очах просив: „Не конфронтуйте мене, бо ви знаєте, яка в УВО. Вона мене убіє і мою родину вимордує за те, що я виліз, хто палив стирги“. Інші підсудні до нічого не хотіли признаватися. Рудий не сказав ані слова про підпал. Бєгота також заперечив усе, як і інші арештовані, тільки Крупа признався, що Рудий намовляв його вступити до О. У. Н., але він не згодився.

Підсудний Василік, сконфронтований зі свідком Островським доказує, що Островський казав його бити, роздягати і що коли його били, цей свідок був у другій кімнаті. Свідок сміється і каже, що все це „буяла“.

Предсідний трибуналу висловлює здивування, що всі саботажисти перед судом оповідають про побиття на поліції в однаковий спосіб: все згадується коц накинений на голову, роздягнення до нага, биття в п'яти, так начеб було можливо, щоб всі поліціанти однаково били, і у Львові і в Бібрі і всюди.

Підсудний Шевчук: На це моглаб відповісти хіба поліція, бо це її патентований спосіб биття.

Далі на запит д-ра Шевчука свідок понові візнав, що підсудний Василік таксамо признався, що він і Рудий підпалили стирги в сєдах Волове і Стрілісках, докладно описав спосіб того підпалу так, як і в Баківцях, хоч слідство доказало, що винніші підсудні навіть не були у Воловіні ні Стрілісках, отже видно, що і візнання в справі Баківцєв видумані зі страху перед побоями.

Підсудний Василік доказує, що все, що говорив свідок, є неправдою, бо його ніхто не хотів конфронтувати з Рудим і він зовсім не просив, щоб його не конфронтували.

Підсудний В. М. Книш твердить, що свідок Островський його майже не переслухав, тільки казав відповісти на поставлені питання, погрожував при тім та кричав: „А... твої маці, як ве візнаєш, то ми тебе примусимо“.

Оборонці д-р Старосольський і д-р Гамкевич виказують протиріччя в візнаннях свідка. Тут проголошено перерву.

Після перерви візнав повітовий командант поліції в Бібрі Казимир Бал, який перевелити ревізію в підсудного Василіка, візнав те саме, що і його попередник. Свідок доказує, що Василік признався до всього добровільно.

Підсудний Василік сконфронтований зі свідком рішуче твердить, що командант Бал був присутній тоді, як його поліціанти роздягали для биття і бачив, як його побитого виношували з другої кімнати.

Свідок сміється, азвитає раменами і пає, що все це видумка.

Свід. Доскочинський, поліціант з Бібрки візнав, що Василік признався перед ним, що палив стирги не лише в Баківцях, але і в Стрілісках та у Воловіні. Свідок не бачив, щоб Василіка хтось бив.

Обвинувачений Василік знова твердить, що коли його побитого виношували з кімнати, то Доскочинський говорив з ним і бачив побитого, Свідок каже, що і не чує про побой.

Свідок Келлер, командант поліції в Бібрі візнав те саме, що його попередник, поліціант свідок.

Затра можна сподіватися присуду.

ПІД ЗАКИДОМ ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ І ПІДПАЛУ.

В днях 16., 17. і 18. березня відбулися дві карні розправи перед окружним судом в Бережанах як судом присяжних, а то: проти Мартіна Мишишина і Миколи Волощука, господарів із Шумлян за злочин головної зради, підпазу, намаганого вбивства та наклонювання до підпалу, проти Павла Шаюка с. Дмитра і Павла Шаюка с. Василя з Гнільча, пов. Палайнів, обвинувачених у злочині підпазу.

Перша справа тревала два дні, а після перенесеної розправи суд присяжних питання щодо головної зради заперечив відносно обвинувачених Мишишина і Волощука 9 і 10 голосами, питання відносно підпазу і намаганого вбивства щодо обох обвинувачених заперечив 12 голосами, а питання щодо наклонювання до підпазу заперечено 8 і 10 голосами.

Трибунал, у склад якого входив як предсідник радник Уранович, а як вотянтис радник Дисевич і Свистун, після наради і одностайної ухвали систував вердикт суддів присяжних, а тимсамим справа буде поновно переведена в трані на новій каденції.

Лава присяжних складалася переважно з інтелігентного міського елементу, в склад якого не входив ні один українець.

Обвинувачував прок. Шафран, боронили: адвокати Бємко і Гросман.

Друга справа тревала один день. Трибунал, у склад якого входили: ради. Дисевич як предсідник, радники Горнік і Свистун, після заперечення більшістю голосів давою присяжних питання щодо вини обвинувачених видав уальняючий присуд. — Прокуратор не зголосив касациї. Обвинувачував прок. Шафран, боронили: д-р Західний і д-р Бємко.

Дописи.

СНЯТИН. (Як снятинський бурмістр Немчевський підготовляє ґрунт під угоду поляків з українцями). Три роки тому зробив бурмістр Немчевський з українцями і жидми угоду щодо складу громадської ради. Зробив тоді угоду не з миролюбности, а — як тепер виявилось — тому, що тоді його кандидатура на бурмістра була дуже непевна. Тепер-же, як має підтримку теперішнього, без власної волі, старости, Немчевський сам ломить цю угоду, не маючи до цього ніякої справедливої причини ні з боку українців ні жидів-сіоністів. І так: насамперед перевів ще в січні в нечуваний і ніде не практикований спосіб вильосування половини радних, а жертвою цього вильосування впало 10 радних українців і 8 радних жидів. Пізніше уложив тенденційно списки виборців, а тепер уже цілий місяць заходиться розбити солідарність українського снятинського населення — наших виборців. Досі робив це при допомозі платних індивідуів, злідливих до всякого способу агітації. А тепер, коли всі його заходи розбити — розбужденням апетитів амбітних одиниць — українських виборців на групки, не вдалися, став сам заходити аж до домія кандидатів, лакомих на крісла радних. Як і не допомогло, то пішов аж до дому сель-робів і їх старається висунути проти солідарного українського мішанства. Та є надія, що й сель-робы, творячи в громадї зрештою маленький гурток, не дадуться обдурити хитрому і неслухняному бурмістрові Немчевському і не причиняться своїм сепаратним від загалу українців-виборців виступом до ослаблення становища і впливу українського населення в громадї. Якби сель-робы дали обдуритися Немчевському, пішли на його вудку і зломали за недотримані обітничі людини, яка ними гордує і їх за ніщо не має, одностайний український фронт у справі громадських виборів, то повинні знати, що тим вичеркнули би себе зовсім із числа українського громадянства у Снятині.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосою“ платив кооперативам для 25. березня 1931 року: масло експортне і десертне пріма 4.50 зод., за кіло; злітра молодя 28.—99 сев.; злітра сметани 1.40 зод., копа сепь 3.30 зод.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Четвер, 26. березня, година 7-30 веч.
Оповідання Гюґо.
П'ятниця, 27. березня, година 7-30 веч.
Вікторія і її гвардія, оперетка Абрама.
Театр Різноманітностей (в Нар. Домі):
Четвер, 26. березня, година 7-30 веч.
Як стати багатим і щасливим.
П'ятниця, 27. березня, година 7-30 веч.
Добра ворожка Моляра.
Малий Міський Театр:
Четвер, 26. березня, година 7-30 веч.
Модне подружжя.
П'ятниця, 27. березня, година 7-30 веч.
Модне подружжя.

Кіно.

АПЛЬО: Звукова фільма «Жар кохання» (Гр. Гарбо).
КАСІНО: Звукова фільма: «Залог смерті».
КОЛЬОСЕН: Тайна кімнати ч. 13-а, принесла комедія.
ЛЕВ: Звукова фільма «Кінець світа».
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма «Тут говорить Яроші». «Чоловік проти волі» (Яроші, Ордіонівна, Мей Боуг).
ОЛІВ: Звукова фільма «Моя сонечко».
ПАЛАС: Звукова фільма «Синій метеор» (Еміль Янінгс, Марлена Дітріх).
ПАН: «Шехерезада».
ПАСАЖ: У степах Арізони. «Поліцейський Тагес».
ПРОМІНЬ: Архієпископ з Дамаску.
ФАТАМОРГНА: Сон про кохання.
Краса життя.
ХИМЕРЯ: Нове життя (Шільдкравт).
Бобусь подорожує.
СТИЛЕВ: Жовтий паспорт і Гарольд Лойд.
УТІХА: Мертвий крик (Джек Голд), У воріт смерті (Бенкрофт).

Програма радіо.

Четвер 26. III. 1931.

Варшава (1411,8) 17-45 Концерт. Гельсінфорс (221,4) 19-00 Концерт. Лондон (356,3) 15-00 Легкий концерт. Берлін (419) 16-30 Вера Виноградова грає свої композиції. Рим (441,2) 17-00 Концерт. Прага (456,2) 16-30 Музика. Відень (516,3) 12-00 Капела Гайгера. Харків (937,3) 15-00 Концерт. Ленінград (1000) 14-30 Музика для дітей.
П'ятниця 27. III. 1931.
Варшава (1411,8) 17-45 Дути оркестра. Гельсінфорс (221,4) 18-15 Спів Курт Льюдена. Талін (296,1) 18-30 Концерт. Берлін (429) 21-00 Оперона музика. Рим (441,2) 17-00 Концерт. Прага (456,2) 21-00 Година Мусоргського. Відень (516,3) 15-25 Капела Сільвінга. Харків (937,3) 15-00 Оперона музика. Ленінград (1000) 16-30 Музичні новини.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальний Збір Народної Гостиниці, коопер. стов. з обмеж. порукою. Львів, відбудеться дня 25. квітня 1931 р. (субота) в 5 год. пополудні в сазі стоварищення, вул. Костюшка ч. 1. Торжок нарад: 1) Відкриття Загального Збору. 2) Відчитання протоколу з попереднього Загального Збору. 3) Звіт Дирекції з діяльності стоварищення й за твердження балансу з знеском Надзірної Ради на розділ чистого зиску за 1930 р. 4) Звіт Контрольної Комісії. 5) Вибір нових членів Надзірної Ради на місце заступаючих. 6) Вибір трьох членів Контрольної Комісії. — Рішення Збору є обов'язковим незалежно від числа присутніх членів-учасників. Рахунки й баланси до перегляду членам виставлені в доміні стоварищення протягом 14 днів перед Загальним Збором. — Роман Сошовський, предсідник, д-р Ярослав Олесницький, секретар. 1708

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗОЛОТО, БРИЛІАНТИ, СРІБЛО — опікує безплатно і купує по високій ціні Домбровські і Розважівські, Львів, Академічна ч. 2. Фабричний склад годинників. — Довголітня гарантія. — 1447 7-2

ІРАНКОВІ МАТЕРІАЛИ, індустріальні новочасні вироби. Ціни дельційно знижені. — ВАНК — п. Марійська 5, 1. пов. 1705 1-6

КОНЦИПІЕНТА рутинного, со- жихи, до самостійного ведення канцелярії негайно пошукує адвокат Д-р Жоліничук, Броди. 1703 2-3

Ширіть
наш часопис!Магазин жіночої і мужеської конфекції
ФИЛИПА СТЕРНБАХА

у Львові, пл. Смольки, ч. 4. Тел. 38-72.

поручає на теперішній сезон: краєві та чужинні матеріали по безконкурентній цінах на догідних умовах сплати. 4-15

Корисна передсвяткова нагода!

На надходячий весняний і літній сезон поручає з нагоди відкриття нового магазину мужеських і діточих убрань при вул. Казимирівській ч. 14 а, найновіші мужеські і діточі вбрання у величезній виборі по рекламних цінах.

АДОЛЬФ БАРАХ, Казимирівська 14 а

П. Т. Урядовим догідні умовини! 1692 2-3

РУТИНОВАНОГО КОНЦИПІЕНТА, спосібного самостійно вести адвокатську канцелярію пошукує від 15 квітня п.р. Адвокат Д-р Мудренський Дмитро, Чесанів (Cieszanów). 1694 5-5

ЯЙЦЯ жовтих орнітонів 60 сот. і качок пекінів 75 сот. за штуку продає Стефанія Бордун, Брахівка п. Соколіяка к. Ожидова. 1714 2-2

ПОТРІБНИЙ для мого знайомого інструктор-математик зараз Помірковані умови надіслати зі згодошенням на адресу: д-р Володимир Свідерський, Білий Камінь ад Золочів. 1719

НА ПРОДАЖ 900 квад. сяжнів городу, який надається під будову в Перемішлі біля центру міста. — Ближчі інформації дасть канцелярія адвоката С. Навроцького, Перемішль, вул. Костюшка ч. 5. 1717 1-3

ФОРТЕП'ЯН добрий випозичу або продам. — Ганак, Підсудського 21. перший поверх. 1725 1-3

ШМИГЕЛЬ ГРИГОРІЙ, ур. 22. II. 1906 уневажнює згублену військову книжечку Ч. 3423. — ПКВ Бережани. 1723 1-3

АДВОКАТ на провінції пошукує негайно конципінта на короткий час — Згодошення до Адміністрації «Діло» під «Негайно». 1718 1-2

ГОДИННИК ВАШІ буде найліпше направлений у найбільшій годинничарській роботі Івана Зельтенрайха Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації прислати поштою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1538

УПРЯЖ, сідла, виробляє і направляє найкраще, робітник Барера, Пасаж Гавсманна. 1635 5-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувши лікар заграничних клінік, спеціаліст шкірних, венеричних і сексуальних недуг (прозова немія) та лікарської косметики ординує в шкірних недугах і т. д. від год. 8^{1/2}—10, 14—16, в косметичні від 10—11 і 16—18 в неділі і свята від 10—11. Гірське сонце. Вапофор. Дієтермія. Криотерапія. Сепараткові жадальні. **Львів, вул. Сикстуська ч. 22, III. п.** (біля Нар. Гостиниці). Ввіда до вжитку. Телефон 38-90.

Спеціаліст недуг легонів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентгеном.

Д-р Михайло Тимчук

лікар заграничних клінік — спеціаліст внутрішніх недуг і фізіолог тепер у ТЛУСТІМ, пов. Заліщики, лічить сухоти (початкові і в найвищому степені розвою) та переводить щиплення проти сухит у новородків, — дітей і дозрілих. 1512 17-2

ЛЯМПИ електричні, новочасні,

також на підставі рисунку виконує

Фабрика ламп і металевих виробів
GALWANJA АДОЛЬФА ГАЛЬПЕРНА

Львів, вул. Жулінського 11 а. Тел. 20-54.
Великий вибір на складі. Догідні умови. 1671 4-15

ПРАВДИВІ ПРИРОДНІ ВИНА

найліпшої якості по дуже
приступних цінах
поручає на свята

Гуртівна Торгівля Вин

1716 фірми: 2-2
„WINIMPORT“
Львів, Кранівська 7. Тел. 73 60.

Подяка.

Широ подяку складаю всім тим, що численною участю у похоронах віддали останню послугу незабутньому мому мужеві Василю Білецькому. Дякую також Хв. Товариствам: «Рідна Школа», «Промисла» і «Відродження» за відрукування посмертних відомств, за вислови спочуття і прощальні промови над могилою Покійного. Від Тов. Провіта прощав Покійного Д-р І. Брик, від «Рідної Школи» Вп. П. Струтинський, від Т. «Відродження» проф. Каменецький Широ дякую, незнайому мені з назвиська, бувшому ученикові Покійного за пливучі зі серця слова надмогильного прощання. Впр. О. мітратові Базюкові, Впр. Духовенству, хорів Вп. рад. Купчинського, школі ім. Шевченка, школі ім. Б. Грінченка, Вп. Професорам української гімназії і Товаришам Покійного, абітурієнтам в 1878 р. складаю сердечну подяку за участь у похоронах. Всех. ОО. Новосадіві і Білинському дякую широко за відправу пахавиди і парастаса над домовиною Покійного. Дякую широко і тим, що квітами вложеними на домовину, чи то жертвами на добрі цілі вшанували пам'ять Покійного, і тим усім, що особисто або письменно передали вислови спочуття для мого великого горя. Ввінці сердечно дякую Вп. ПП Мудракам за труди зв'язані з похоронами і докази широкого спочуття. Вп. Паштво Мудраки старались облекшити мені великий удар долі не як сусіди, а як рідні діти. За такі прислуги нема слів на подяку ані спроби на відплату. **Марія Білецька.**

Подяка.

За віддання останньої послуги бд. п. Нашому Мужеві і Батькові Антонієві Чеховському, емеритованому управителю 7 кл. державної народної школи в Білім Камені, складають отсиз широко сердечну подяку: Всечеснійшому о. парохові Павлові Олійникові, Вп. П. Д-рові Володимирові Свідерському, оркестрі Товариства «Сокіл» і всім місцевим і замісцевим громадянам та бушим ученикам Покійного. 1720

Жінка і Сини.

ДЕНТИСТ ЯКІВ НАСС

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.
Телеф. 65-73.

Приймає від 9-13 і 15-18, в неділі і свята за попереднім замовленням. Виконує всі праці, що входять в обсяг н. 1721 почасної дентистичної техніки. 1-10

Подяка.

Зарядженням Божого Провидіння відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий Муж, Батько, Брат і Дідусь бд. п. о. Д-р Спиридон Кархут. Не маючи змоги особисто подякувати всім, що в нашому безмежному горю прийшли нам а поміччю, потіхою, розрадою та спочуттям, чужою потребою серця вложити їм на цьому місці нашу найширшу подяку.

В першу чергу просимо Іх Експелецію Високопреосвященного кпр Андрея прийняти вияви нашої широї подяки за ласкаві слова спочуття, надіслані нам зараз після смерті Покійника Дякуємо зі широї серця Іх Преосвященству кпр Іванові, що відвідуючи часто Покійника перед смертю, своїми сердечними й приязними словами кріпили недержого на душі та додавали сил у важкому терпінню, що в передодень смерті при недержому зводив ласкаво відправити Службу Богу, а в дні похоронів, не звважаючи на власне занедужання, не дався виручити й у перків відправив сам при домовині св. Літургію та попросив Покійного в Імені Іх Високопреосвященства кпр Андрея і в своєму власному Імені ширими, прощальними словами. — Дякуємо теж зі широї серця Іх Преосвященству кпр Никиті за ласкаві слова потіхи й розради в час недуги Покійника, за відправлення похоронних молитов при домовині, за ласкавий провід в обряді перенесення тілних останків а дому жалоби до церкви та за ласкавий труд і провід у похоронах другого дня а перків до місця вічного спочинку. — Широ дякуємо Всесвітлійшій і Високопреподобній Отця Кристофану: о. мітратові Базюкові, о. прлатові Писецькому, о. шамбелянові Яковському та о. кристофану Ковальському за ласкаву участь у похоронних обрядах і молитвах.

Сердечну подяку складаємо Всесвітлійшому Ректорові Духовної Семінарії на руки Всесв. о. Ректора Д-ра Й. Сліпого за те, що був ласкав зайнятися похоронним обрядом у перків св. Духа та дав дозвіл на корпоративне прийняття участі в похоронах усім Питомцям Духовної Семінарії. — Широ дякуємо Всесвітлійшій Професорам Богословської Академії та всім львівському Духовенству, яке майже без анімки в великому числі зводило прийняти ласкаву участь у похоронах і віддали останню прислугу Покійникові. Особливо широко подяку висловлюємо Всесвітлійшому о. віцекторові Д-рові Лабі, який у зворушливих словах попросив Покійного в перків від Ректорату і Професорської Ради Духовної Академії, о. проф. Костельницького, що від львівського Духовенства, — ВП. п. проф. Бабені, що від Академічної гімназії та «Учительської Громади», — богословові п. Думанському, що від студентів Духовної Академії — попросили Покійного при могилі на цвинтарі. — Дякуємо Всесв. о. сов. Лабі, що заохотивши недержого Найсв. Тайнами, а зараз після смерті зводив відправити при Покійному купів з о. Белем пахавиди й приписані молитви. — Дякуємо Світлій Дирекції, Хвальному Учительському Зборові та Молоді Академічної гімназії та П. Філії, що виявили спочуття та участю в похоронах віддали Покійному останню прислугу. — Сердечну подяку складаємо хорів Питомцям Духовної Семінарії на руки ліригента ВП. П. Ульянівського, всім Питомцям Студентам Богословської Академії за те, що прийняли греміальну участь у похоронах і на власних раменах несли домовину від брами цвинтаря аж до могили.

Широ дякуємо доброзичливим Сусідам і Своєкам: ВПов. Паштву Луківницьким, Хойнацьким, Гордіньським, Каліновичам, Подекам і ВП. Пашам Крулівським, Клебановій та Гнатюковій, які в долі й недолі, особливо в часу недуги Покійного несли нам поміч, розраду й потіху та старались завжди облекшити нам удари великого нещастя. Ввінці дякуємо від широї серця всім Другам Покійного, його коханим учням, Знайомим, Рідні і всім, всім, що виявили спочуття облекшували наше непомірне горе, а своєю участю в сумнож похоронному обряді авеличили пам'ять Покійника й віддали йому останню послугу.

У Львові дня 25. березня 1931
Ольга дружина, Неоніла Мечникова дочка, Анна Добромільська сестра, Петро Мечник зять, Люся Мечник внучка.